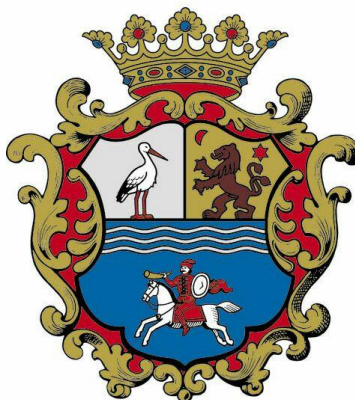

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
2011 – 2014. ÉVI
MEGÚJÍTOTT
GAZDASÁGI PROGRAMJA

Elfogadta:

a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés
73/2012.(IV.20.) számú határozatával

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
2011 – 2014. ÉVI
MEGÚJÍTOTT
GAZDASÁGI PROGRAMJA

	<i>Oldal</i>
1) Bevezetés	2
2) Célkitűzések	3
3) Feladatok	3
3.1. A gazdálkodás feltételrendszere	3
<i>a) Költségvetési feltételek</i>	3
<i>b) Ellenőrzés</i>	5
3.2. Térség- és gazdaságfejlesztés	5
<i>a) Gazdaságfejlesztés</i>	5
<i>b) Közlekedésfejlesztés</i>	6
<i>c) Környezetvédelem</i>	7
<i>d) Turizmusfejlesztés</i>	7
<i>e) Területi tervezés</i>	8
3.3. A megyei önkormányzat kapcsolatrendszerének erősítése	8
<i>a) „Hazai” kapcsolatok</i>	8
<i>b) Nemzetközi kapcsolatok</i>	9
<i>c) Sport</i>	9
<i>d) Egyéb társadalompolitikai feladatok</i>	9
4) A program megvalósításának feltételei	10

1) Bevezetés

A 2012. év Magyarország helyi önkormányzatai életében, és különösen a megyei önkormányzatok körében alapvető fordulatot jelent. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló **2011. évi CLXXXIX. törvény** 27.§ (1) bekezdése szerint „A megyei önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározottak szerint területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el.”

A területfejlesztési és területrendezési feladatokat a **2011. évi CXLVIII. törvénnyel** módosított 1996. évi XXI. törvény tételesen rögzíti. Eszerint a megyei önkormányzat a területfejlesztés alapegysége, amelynek feladata a szükséges tervezési feladatok ellátása és a hazai decentralizált források kezelése. A megyei önkormányzat jogutódja a regionális fejlesztési tanácsnak és a megyei területfejlesztési tanácsnak.

Az új Ötv. 116.§-a szerint az önkormányzat hosszú távú fejlesztési elképzeléseit legalább a képviselő-testület megbízatásának időtartamára gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti.

A dokumentumnak tartalmaznia kell mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat a megyei fejlesztési elképzelésekkel és az önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, amelyek a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok figyelembevételével az önkormányzat által ellátandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A program tehát az önkormányzat **átfogó, a közgyűlés és hivatala választási ciklusra szóló gazdasági és szakmai stratégiai tervdokumentuma**, amely meghatározza a munkavégzés kereteit.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés **60/2011.(IV.29.)** számú határozatával fogadta el a 2011-2014. évre szóló gazdasági programját, amelynek megújítása vált szükségessé a 2012. január 1-jével megváltozott megyei önkormányzati feladatkör miatt.

Az új program kialakításánál figyelembevételre kerültek

- a megyei területfejlesztési koncepcióban, a megyei területfejlesztési stratégiai programban, valamint
- a megyei közgyűlés által jóváhagyott megyei területrendezési tervben, megyei környezetvédelmi programban, megyei turizmusfejlesztési stratégiai programban, megyei energetikai akciótervben, az aktualizált külügyi stratégiában és a megyei sportkoncepcióban foglaltak.

A megyei önkormányzat gazdasági programja aktualizálásánál meghatározó volt a tényleges területpolitikai centrummá válás és a 2014-2020-as Európai Unió fejlesztési ciklusra való felkészülés feltételeinek kialakítása.

2) Célkitűzések

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat **stratégiai célja:**

a megyei önkormányzat területi önkormányzatként való ténykedésének erősítése és bővítése.

Ezen belül kiemelendő:

- a bevételek és a kiadások összhangjának megteremtése,
- a megye társadalmi-gazdasági problémái megoldása érdekében való erőteljesebb fellépés és projektgenerálás,
- a jelenlegi Európai Unió tervezési ciklus adta lehetőségek megyei hasznosításának segítése és a következő, 2014-2020-as ciklusra való megyei felkészülés összefogása.
- a települési önkormányzatokkal, a megye vállalkozásaival és a civil szférával való együttműködés erősítése a területi koordináció fokozásával.

A munkaprogramban foglalt célkitűzések megvalósítása az állami szervekkel, a megyében működő települések és a szomszédos megyék önkormányzataival, a megye gazdasági élete meghatározó személyiségeivel, az európai uniós és egyéb nemzetközi partnerekkel való, a kölcsönös érdekeken alapuló, együttes, átgondolt, jól koordinált együttműködést igényel.

A gazdasági program megvalósulásához a megyei önkormányzat részéről alapvető feltétel, hogy rendelkezzen azokkal a forrásokkal, amelyek lehetővé teszik az önkormányzati törvény szerint kötelező feladatai, valamint a testület által önként vállalt feladatok ellátását, továbbá, hogy a feladatellátás módját, szerkezetét hozzá tudja rendelni a források változásához.

3) Feladatok

3.1. A gazdálkodás feltételrendszere

a) Költségvetési feltételek

A gazdaságpolitikai folyamatokat meghatározó kormányprogram célul tűzte ki a kisebb, de hatékonyabban működő közszféra kialakítását és ehhez kapcsolódóan az államháztartás egyensúlyának megteremtését szolgáló intézkedéseket és feladatokat, valamint az adósságállomány arányának csökkentését.

A megyei önkormányzat – mint az államháztartás része – pénzügyi-gazdasági helyzete vonatkozásában nem függetleníthető a makrogazdasági folyamatoktól:

- meghatározóak a makrogazdasági mutatók: a GDP, az infláció mértéke, a közösségi fogyasztás lehetőségének arányai és a beruházási ráta;
- a jogszabályok alapján ellátandó közszolgáltatási feladatok összetétele és mértéke.

A költségvetési politika kiemelt területei az éves költségvetési törvényekben változhatnak, ami folyamatos alkalmazkodást igényel. A megyei önkormányzat által vállalt feladatok megvalósítása évente a költségvetési rendeletben realizálódhat a tényleges pénzügyi lehetőségektől és a pályázati forrásoktól függően.

A megyei önkormányzat költségvetésének kiadási lehetőségeit és korlátait döntően meghatározzák az ellátandó feladatokhoz kapcsolódó források:

- a központi költségvetésből kapott működési támogatás;
- a saját bevételek lehetősége, mértéke;
- a pályázati források és feltételek.

A feladatrendszer átalakítása miatt alapvetően megváltozott a megyei önkormányzat gazdasági alapja. A konszolidációs törvény alapján a megyei önkormányzat vagyoni elemei – kivéve az átadás-átvételi megállapodásban megjelölt, a megyei önkormányzat feladataihoz, működéséhez szükséges vagyoni kört – az állam tulajdonába kerültek. A vagyoni helyzet változása jelentősen meghatározza a megyei önkormányzat működési bevételének lehetséges körét.

A költségvetési kiadások fedezete részben központi támogatás, részben kötelezettséggel terhelt előző évi maradvány. A központi finanszírozás alapját a megyei önkormányzat, a közgyűlés és az önkormányzati hivatal feladatai képezik.

A megyei önkormányzat 2012-től a Magyar Államkincstárnál köteles a fizetési számláját vezetni, hitelfelvételre nem jogosult, a pénzeszközök után kamatbevétele nem keletkezik. A költségvetési egyensúly megtartása, a likviditási gondok megoldása egyéb központi finanszírozási forrásokból történhet.

A hatékony és racionális gazdálkodás folyamatosan szükségessé teszi:

- a célszerű, hatékony költségtakarékos struktúrák kialakítását;
- a kiadások, kötelezettségvállalások folyamatos elemzését, felülvizsgálatát.

A gazdálkodásban továbbra is biztosítani szükséges az alábbi államháztartási és számviteli alapelveket:

- a pénzügyi egyensúlyra törekvés;
- a működőképesség biztosítása;
- a kötelező feladatok ellátása;

- a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény szerinti kötelező juttatások biztosítása;
- a halaszthatatlan fejlesztési és felújítási feladatok végrehajtása;
- a közpénzek hatékony és ellenőrizhető felhasználása;
- a tervezés és beszámolás teljeskörűsége és nyilvánossága.

A kiadási szerkezetben kiemelt figyelmet kell fordítani a bér- és létszámgazdálkodásra.

Racionális gazdálkodással és a pályázatok teljes körű feltárásával kell biztosítani a megyei önkormányzat működőképességét. Az egyensúly megteremtése érdekében a feladatokat rangsorolni és racionalizálni szükséges.

b) Ellenőrzés

A megyei önkormányzatnál a belső ellenőr a 370/2011. (XII.31.) Kormányrendelet, a Belső Ellenőrzési Kézikönyv és az éves munkaterv alapján végzi az ellenőrzéseket. Az önkormányzat célkitűzései határozzák meg a kapcsolódó belső ellenőrzési célokat.

Az önkormányzat 2012. évtől átalakult. A feladatrendszerhez kell igazítani az ellenőrzési feladatokat is. Az ellenőrzésnek elemezni, vizsgálni kell a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, a vagyon megóvását és gyarapítását, az elszámolások megfelelőségét, a beszámolók valódiságát. A feladatok ellátásánál a gazdaságos és költségtakarékos prioritásoknak kell érvényesülnie, ezért elsődlegesen a pénzügyi, a gazdaságossági és teljesítményellenőrzésekre van szükség.

A belső ellenőrzés feladata elemezni, vizsgálni és értékelni a belső kontrollrendszerek kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelést, valamint működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét.

Az ellenőrzések által feltárt hiányosságok megszüntetése, az ellenőrzési tapasztalatok hasznosítása súlyponti feladatot képez.

3.2. Térség- és gazdaságfejlesztés

a) Gazdaságfejlesztés

A megye társadalmi-gazdasági felzárkózásának biztos alapja az országos átlagot meghaladó ipari növekedés, ugyanakkor a megye erőteljes területi differenciálódása ennek gátja is. A megye fejlettebb nyugati fele és elmaradott keleti fele problémáinak kezelése eltérő megoldásokat igényel. Általános problémát jelent a magas munkanélküliség felszámolása és a tartós foglalkoztatás biztosítása, valamint a cigányság felzárkózásának gazdasági alapú elősegítése.

Ezen problémák kezeléséhez a települési önkormányzatok, az érintett állami szervek, a vállalkozói és munkavállalói szervezetek intézményes összefogása szükséges. E téren a megyei önkormányzat kezdeményező szerepet vállalhat.

Kiemelt feladatként kell kezelni:

- az ipari parkok és iparterületek fejlesztését,
- a kiemelt gazdaságfejlesztési programok megvalósításának segítségét,
- a befektetésösztönzés és vállalkozásélénkítés szervezeti és eszközrendszerének megyei szintű megújítását,
- a Szolnok-Jászberény tengely fejlesztésének ösztönzését,
- a megye tiszántúli részén új gazdasági központok kialakításának segítségét,
- az agrárszektor versenyképességének javítását, a kistermelők érdekérvényesítő képességének erősítését,
- a projektgenerálás eszközével az Új Széchenyi Terv adta lehetőségek és a vidékfejlesztési pályázatok hasznosításának erősítését.

b) Közlekedésfejlesztés

A közlekedésfejlesztés terén a megye, a kistérségek és a települések elérhetőségének általános javítása mind a gazdasági fejlődés, mind a mindennapi élet folytatásának alapvető feltétele. Egyaránt fontos a mai rendkívül rossz helyzet felszámolása és a jövőbeni kiemelt fejlesztések megalapozása.

Mindezek érdekében feladatként fogalmazódik meg:

- a meglévő közúthálózat felújítása fokozásának elérése,
- a vasúti személyi közlekedés fő- és szárnyvonalakon való fennmaradásának biztosítása,
- a megye főúthálózata teherbírásának növelése érdekében új projektek kezdeményezése,
- a megyét érintő gyorsforgalmi útfejlesztések (4. sz. főút Pest megyei szakasza; M4 Abony-Fegyvernek; M4 Fegyvernek-Püspökladány; M8 Szolnok-Kecskemét; M44 Tiszaújváros-Kunszentmárton; M44 Kunszentmárton-Kondoros) és az uniós támogatással megvalósuló vasúti nagyprojektek (100-as és 120-as vasúti fővonalak rekonstrukciója) előkészítésének és megvalósításának fokozott segítése,
- a jászberényi elkerülő út befejezésének és a Törökszentmiklós, Fegyvernek és Kenderes elkerülő utak előkészítésének ösztönzése.

c) Környezetvédelem

A megye környezetvédelmének fejlesztése terén – figyelembe véve az elfogadott környezetvédelmi programot is – három átfogó célkitűzés fogalmazható meg:

- Árvíz- és belvízvédelem fokozott fejlesztésének segítése:
 - a Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése keretében megvalósuló árapasztó tározók nagyvízi meder vízszállító kapacitása fejlesztésének szakmai segítése,
 - külterületi és belterületi belvízrendezési projektek szakmai segítése, újabb projektek megyei kezdeményezése.
- Az uniós csatlakozásból adódó jogszabályi kötelek betartásának és elérésének előmozdítása:
 - megyei ivóvízminőség-javító program megvalósítása, befejezése,
 - a 2.000 LE (lakosegyenérték) feletti települések szennyvízkezelésének megoldása,
 - a hulladékgazdálkodási rendszerek fejlesztése, a rekultivációs programok megvalósítása.
- Az energiafelhasználás korszerűsítésének, racionalizálásának ösztönzése:
 - a regionális energiakoncepció alapján megyei akcióterv kialakítása,
 - települési és kistérségi megújuló energia projektek kezdeményezése.

A környezetvédelem terén további feladatot jelent a kistelepülések szennyvízkezelésének szakmai segítése. A környezetvédelmi nevelés és tevékenység fejlesztése érdekében továbbra is biztosítani kell – a pénzügyi lehetőségek függvényében – a Megyei Parlagrafű-mentesítési Alap és a Megyei Természet- és Környezetvédelmi Napok megrendezését.

A települések környezettudatos tevékenységének ösztönzése érdekében a megyei önkormányzat fenntartja a „*Települési Környezetért*” címet.

d) Turizmusfejlesztés

Az országos turisztikai szervezeti rendszer folyamatban lévő átalakításának megfelelően a megyei önkormányzat turizmussal összefüggő feladatait a megalakuló két térségi turisztikai desztináció menedzsment (TDM) szervezettel kell összehangolni.

Kiemelt feladat a megyei sajátosságok marketingjének előtérbe helyezése, e téren fontos a „Jászkun kapitányok nyomában” tematikus túraútvonal továbbfejlesztésének segítése.

A megyei önkormányzat turisztikai tevékenysége az alábbiakra irányul:

- együttműködés kialakítása az „Alföld Szíve” Térségi Turisztikai Egyesülettel, a Tiszavati Térségi TDM Egyesülettel és a helyi TDM szervezetekkel, valamint a Tourinform irodákkal,
- a marketing tevékenység segítése,
- a kiemelt turisztikai fejlesztések megvalósításának segítése,
- a „*Jász-Nagykun-Szolnok Megye Turisztikai Értéke*” cím évenkénti adományozása.

e) *Területi tervezés*

A megyei önkormányzat területi önkormányzatként való működésének egyik kiemelkedő területe a különféle stratégiai tervdokumentumok kialakítása és megvalósításuk koordinálása.

Az önkormányzati ciklusban a következő fontosabb feladatok várhatók:

- a megyei területfejlesztési koncepció aktualizálása,
- a 2014-2020-as Európai Unió fejlesztési időszakra vonatkozó megyei területfejlesztési stratégiai program kialakítása,
- a Tisza-tó térsége, illetve a Hortobágy kiemelt térséggé nyilvánításának és területfejlesztési koncepciója kialakításának kezdeményezése,
- a Tisza folyó jövőbeni hasznosítására vonatkozó nemzetközi stratégia kialakítása a Duna Stratégiához kapcsolódva,
- a megyei turisztikai stratégiai program, a megyei környezetvédelmi program és a megyei energetikai akcióterv következő időszakra vonatkozó kialakítása.

3.3. A megyei önkormányzat kapcsolatrendszerének erősítése

a) *„Hazai” kapcsolatok*

A megyei önkormányzat kapcsolatainak erősítése több területen és síkon lehetséges, illetve szükséges egy erőteljes fejlesztési centrumként működő területi önkormányzati feladatvállaláshoz. A meglévő, jól kialakult kapcsolatok elmélyítése mellett újak kialakítása is szükséges, amelyek a megyéhez tartozás és a megyetudat erősítéséhez, illetve az önkormányzat tevékenysége társadalmi elismeréséhez kapcsolódnak.

Ezen belül kiemelendő:

- a regionális és megyei területfejlesztési konzultációs fórumok adta lehetőségek aktív hasznosítása,
- a megyék közötti együttműködés erősítése,
- a megye településeivel és kistérségi társulásaival való kapcsolat erősítése, bővítése,

- a megyében működő állami szervekkel, gazdasági kamarákkal, szakmai és érdekképviseleti szervekkel az együttműködés gyakorlatiassá tétele, napi szintűvé emelése,
- a megyei és országos médiával kialakított együttműködés erősítése,
- a megyei önkormányzat honlapjának tartalmi fejlesztése, korszerűsítése,
- a megyei önkormányzat által szervezett hivatalos ünnepek és események, illetve készített kiadványok tematikus egységesítése, különös tekintettel a jászkun összetartozás tudatosítására.

b) Nemzetközi kapcsolatok

A megyei önkormányzat közelmúltban módosított 2012-2014. évekre szóló nemzetközi stratégiai programja meghatározza az együttműködések céljait és tartalmait. A konkrét feladatok rögzítésére a mindenkori költségvetési feltételek keretei között van lehetőség, a költséghatékonyág fokozását szem előtt tartva.

A nemzetközi stratégia fő célterületei:

- a nemzetközi kapcsolatok bővítése, kiterjesztése keleti irányba,
- a szomszédos országok magyarok területeivel a kapcsolat erősítése,
- a meglévő együttműködések racionalizálása,
- a megyei önkormányzat közvetítő szerepének erősítése.

c) Sport

A megyei önkormányzat sportkoncepciójában foglaltaknak megfelelően – lehetőségei függvényében – koordinálja és segíti a diáksport versenyrendszert, a diáksport tanács működését, a megyei sportági szakszövetségek működését és versenyrendszerét, a megyei társadalmi sportszervezetek működését, a megyei szintű szabadidősport rendezvényeket.

A megyei önkormányzat támogatja a fogyatékosokkal élők sporteseményeit, a képességeiknek megfelelő versenyrendszer kialakítását, ösztönzi a fogyatékosokkal foglalkozó, a megyében működő intézmények és civil szervezetek összefogását.

c) Egyéb társadalompolitikai feladatok

A megyei önkormányzat a területi tervezési tevékenység társadalmisításán túl:

- a települési önkormányzatok szociális tevékenységének ösztönzése érdekében fenntartja az „Idősbarát Önkormányzat” és az „Ifjúságbarát Önkormányzat” címet,
- a kialakult *kitüntető díjak* rendszerének megtartásával törekszik elismerni a megyében a magas szintű szakmai tevékenységeket,

- ösztöndíjakkal segíti – anyagi lehetőségei függvényében – a tehetséges fiatalok tanulmányait,
- kiemelten kezeli az esélyegyenlőség általános biztosításának elősegítését,
- támogatja a cigányság integrációját szolgáló elképzeléseket.

4) A program megvalósításának feltételei

- A megyei közgyűlés, a bizottságok és a megyei önkormányzati hivatal tudatosabb, aktívabb és kezdeményezőbb szerepvállalása nagymértékben szolgálja a kitűzött célok megvalósítását.
- Magyarország alaptörvénye, a közigazgatás átalakulása és az új önkormányzati törvény következtében lezajlott változások nagyfokú rugalmasságot és aktív alkalmazkodást követelnek.
- A megyei önkormányzat alapvetően megváltozott feladatai a koordináció, az integráció, az orientáció és az erőteljesebb érdekképviseleti tevékenység eszközeivel végezhetőek.
- Előtérbe kerülnek a partnerség és a kapcsolattartás új elemei.
- A következő Európai Unió ciklusra való felkészülés, a szükséges elemző, tervező-programozó munkák költségvetési feltételei csak állami szerepvállalással biztosíthatóak.